

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre . . . 2 kor.
Fél évre . . . 4

Egészévre . . . 8 kor.
Egyes szám ára . . . 20 fil.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők.
Hirdetések, valamint nyilttéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

A petrozsényi nyilvános gymnasium.

Örömhirt mondunk Petrozsény lelkes és hazafias közönségének! Örömhirt mindazoknak, kik meleg érdeklődésükkel, önzetlen támogatásukkal, nemes áldozatkészségükkel, tisztelet és becsülést érdemlő tevékenységükkel bármi tekintetben közreműködtek abban, hogy a közoktatási Miniszterünk szavai szerint állami szempontból is fontos, nemzeti kulturális feladatot teljesítő gymnasiumunk hivatását méltóan betölthesse és nemcsak vidékünk, hanem a magyar haza javára kifejthesse áldásos munkáját.

Már 9 éve fennálló gymnasiumunk mind a négy osztályára megkapta a nyilvánossági jogot!

Nagyfontosságú eredmény ez! Mint örvendétes eseményt adta gymnasiumunk felügyelő-bizottságának tudomására a nagyméltóságu Vall. és Közokt. Miniszter úr magas határozatát tankerületünk nagyérdemű, tudós Főigazgatója folyó hó 16-án kelt leiratában. Tankerületi Főigazgatónk, ki leghivatottabb arra, hogy intézetünk állapota, haladása fölött véleményét nyilvánítsa, minden hivatalos látogatása alkalmával nemcsak örömmel nyilvánította meglegedését intézetünk minden tekintetben történt fejlődése fölött, hanem annak nagy hivatását méltányolva, végleges rendezésére és megszilárdítására fölemelte hathatós szavát a magas kormánytól és sürgette a nyilvánossági jog mielőbbi megadását.

Első sorban tehát tankerületünk nagyérdemű Főigazgatójának köszönhetjük ezen örvendétes eredményt. Köszönet és hála nevének! Köszönet és

hála mindazoknak, kik ezen eredmény kivívásában közreműködtek!

Ime tehát nem volt meddő, nem volt sikertelen buzgalma, fáradozása, munkássága gymnasiumi bizottságunk tevékeny elnökének és a vele együtt ép oly önzetlenül, fáradhatatlanul munkálkodó bizottsági tagoknak, nem volt hasztalan községünk és az egész Zsilvölgy polgárainak lelkes hazafias áldozatkészsége, midőn az emelendő gymnasiumi épületre oly nagy számban, már eddig is százan tettek alapítványokat midőn nemzetiségi és felekezeti különbség nélkül ajánlották föl a magyar nemzeti kulturális célra számottevő összegben adományait, midőn nemcsak magánosok, hanem testületek, társulatok, egyházközségek, községek mind siettek a nemes, magasztos cél megvalósítására.

Volt-e eddig Petrozsényben intézmény, melyért ily egyértelműleg, ily lelkes, nemes és hazafias buzgósággal kész lett volna áldozatokat hozni az egész Zsilvölgy intelligens polgársága? Mindnyájan tudjuk, nem volt! Lehet-e a közakarat ilyen impozáns, fönséges megnyilatkozását bárkinek is kicsinyleni! Lehet-e, szabad-e illik-e kicsinyleni az áldozatkész munkás polgároknak anyagi erejükhöz mérten valóban nagy és elismerést érdemlő áldozatát? Mert ezen áldozatokat, nem nagy töképenzesek, nem nagy földbirtokosok, szóval gazdag polgárok hozták, hanem azok kiknek egész éltükön át munkájukkal, szorgalmukkal, fáradozásukkal kell a tisztességes megélhetésüket biztosítani.

Kétszeresen becses, tehát a tőlük jövő minden áldozat, kétszeres a munkás polgároknak az öröme midőn azt láthatják, hogy nem hiába való

célukért áldoznak, hanem látják magasztos törekvéseinknek sikerét is. Ez az öntudat, hogy nem hiábavaló célukért áldoztak, a legszebb jutalom, a legnagyobb öröm.

Csak pár hete jött a nagy örömhír, hogy megyénk szeretett Főispánja gymnasiumunk céljára a magas kormánytól közbenjárásával kieszközölte a még 1900-ban kért kincstári telket és át is vettük azt, úgy hogy a díszes kulturépület felemelése lehetővé vált, melynek emlék tábláján arany betűk fogják hirdetni a késő utókornak egy nemzedék magyar hazafiságát és a magyar kultúráért való lelkesedését!

Csak pár hete még hogy megyénk Főispánja az előtte ezért tisztelgő küldöttség előtt gymnasiumunk ügyében további nagybecsű támogatását megígérte, és Petrozsény valamint az egész Zsilvölgy javára létesítendő már szükséges intézmények megvalósítására a legkedvezőbb kilátást nyújtotta, midőn ime ismét egy nagyfontosságú örvendétes esemény lepott meg benünket.

Ezen örvendétes esemény szolgáljon buzdításul a jövőre, a további munkásságra, a ránk váró nagy feladatokra. Buzdítsa ez mindazokat, kik községünk minden irányú fejlesztésén és előhaladásán szívvvel, lélekkel, önzetlenül odaadással munkálkodnak, s megvagyunk győződve, hogy a kitartó nemes munkát mindenkor siker fogja koronázni még akkor is, ha feltéve — amit nem hiszünk — akadnának olyanok, kik következtelenül, meggondolás nélkül, a közjóra való törekvésükben gáncsot akarnának vetni áldásos tevékenységüknek.

Ha tehát községünk számottevő, munkás vezetőinek, irányítóinak összetartása, céltudatos tö-

„Petrozsény és Vidéke” tárczája.

Szent szerelem.

Izlással butorozott kis szalonban, melynek falait szerelmes pástorok, galant urak és urnók képei borítják, ül egy öreg asszony, oly öreg, hogy mozdulatlanságában halottnak vélőd. Az öreg fátvolyozott tekintete az ablakon át a messzeségbe vész. Talán ifjúságának víziói merülnek föl előtte. A nyitott ablakon át néha beesap a tavaszi szellő s megrezzenti az öreg nő ősz hajfürtjeit.

A nő mellett, bársony taboureten fiatal lány foglal helyet s oltári diszitmény himzésével foglalkozik.

Berta, szólal meg az öreg asszony, olvass fel valamit a hírlapokból, hadd hallom, mi történik még a világon.

A fiatal lány felveszi az egyik újságot, átfutja tekintetével s megszólal:

Teli van politikával az újság, elhagyjam, ugy-e?

Hagyd el, hagyd el kicsikém. Nincs benne valami szerelmes elbeszélés? Meghalt volna tehát a galanteria s nincs többé szó lányrablásról, a nőkért vívott harcokról, vagy kalandokról, — mint hajdan?

A lányka egyideig keresgél, majd megszólal: Megvan. Találtam egyet, melynek címe: Szerelmi dráma. Az öreg elmosolyodik s szól: Olvassd.

Berta olvasott. Az olvasmány aféle vitrioldráma volt. Egy asszony, kinek férjét elcsábították, vitriolt önt vetélytársnőjére, ki mindkét szemére megvakult. Az esküdszék felmentette, a közönség pedig megtapsolta a vitriolos nőt.

Az öreg asszonyt izgalom fogta el s azt a megjegyzést tette, mit többször ismételt: Borzasztó, borzasztó. Keress mást, kicsikém.

Berta keresett s lejjebb, de mindig a törvényszéki rovatban, rábukkant arra a történetre, melynek ez volt a címe: Zord dráma. Tartalma pedig ez: Egy könnyű erkölcsű leány odadobta magát egy fiatal ember futó szerelmének. A fiatal ember szerette a változatosságot s nemsokára másik leány szerelmének hódolt. Az elhagyott lány ráesett egykori imádójára s négyszer rálőtt. Két golyója benmaradt a csapodár testében. Másik kettőt kivették az orvosok, de a fiatal ember elbénult. Az esküdszék pedig megint felmetette a merénylet; a hírlapok azonfelül meghurcolták a csábítót, ki oly könnyen bánt a fiatal lányok erkölcsével.

Az öregasszony e történet hallatára fellázadt s reszkető szavával tört ki:

Mind bolondok vagytok mostani emberek. A jó isten megáldott titeket szerelemmel, az élet ez egyetlen csábjával. A szerelmet zománczezel vonta be a férfiak udvarlása, időtöltésünk ez egyetlen vonzó ereje. Ti pedig az udvarlásához s a szerelemhez a revolvert s a vitriolt kapcsoljátok. Olyan ez, mintha sárt öntenének a finom spanyol borba.

Berta nem látszott megérteni nagyanyja méltatlankodását.

De hisz csak bosszút álltak, nagyanyám, ezek a nők. Gondold meg, hogy egyikük feleség volt, kit férje megcsalt.

A nagymama felrezen.

De hát miféle ideákkal töltik meg ma a fejeteiket.

Berta azt válaszolta:

Azt gondolnám nagyanyám, hogy a házasság szent dolog.

A nagymama mult századbeli szíve megrezzent. A szerelem a szent. Hallgass rám lányom, rám, ki három nemzedéket átéltem, s ki elég sokat tudok ugy a férfiakról, mint az asszonyokról. A szerelem s a házasság két különböző dolog. A házasság a család alapítására való, a család pedig a társadalom fentartására. A társadalom nem nélkülözheti a házasságot. Ha lánéz a társadalom, ugy mindannyi házasság annak egy-egy szeme. Hogy a láncszemek összeforranak, az egy-nemű érzeket válogatják össze. Minden házasság kötnél ügyelni kell a társadalmi állásra, a vagyóra, s csak a megfelelő egyedeket kell összekötni. A házasság főcélja a vagyon s a gyermekek. Csak egyszer kötünk házasságot lánykám, de huszszor is lehetünk szerelmek életünk folyamán át. A házasság törvény; a szerelem pedig ösztön, mely jobbra-balra üt bennünket. Törvényt csináltak ösztöneink leigázására. Szükség volt rá. De mégis az ösztönök maradnak erősebbek s igazságtalanság ellenállni nekik, mert istentől származnak, holott a törvényt csak emberek hozták.

Ha meg nem czukrozhatók szerelemmel, a lehető legtöbb szerelemmel ezt az életet, mint a hogy megczukrozzák a pilulát a gyermeknek, hogy bevegye, meglásd kis lányom, hogy senkinek sem kellene ez az élet.

Berta két nagy szemében rémület tükröződött s kiszökött száján a szó: De hiszen csak egyszer szerethet az ember, nagyanyám!

Az öreg asszony égre emelte kezeit, mintha hívni akarta volna a szerelem elköltözött istenét. Majd méltatlankodva kiáltott föl:

rekvése, munkás polgárainak zavartalan egyetértése oly szépen, oly impozánsul fog megnyilatkozni, mint eddig gymnasiumunk érdekében, úgy Petrozsény minden irányú fejlődése a jövőben csak fokozódni fog, s még számos öröndetes eseményről lesz alkalmunk beszámolni. Ugy legyen!

P.

Kiállítás Petrozsényben.

Nemzeti vagyonsodásunkat, gazdasági előrehaladásunkat, a munka iránti érdeklődést, annak megbecsülését nagyban segítik elő a kiállítások. Általuk ismerjük meg alaposan és rendszeresen az ipar és gazdaság sokféle ágait, általuk nyer terjedelemben a belföldi termelés és tevékenység piaca s fokozódik a belföldi forgalom. A kiállítások a termelő és fogyasztó közönséget együvé hozzák, egymással megismertetik s által mindinkább megvalósítják azt a célt, hogy a fogyasztó közönség a beszerzési forrásokat megismerve, összes szükségletét honi iparcikkekből fedezze. Az iparosokra nézve nagy jelentőséggel bírnak a kiállítások, mivel itt ismerik meg legkönnyebben az iparukban felhasználható új nyersanyagokat, felkészítményeket, gépeket, szerszámokat s egyéb találmányokat; itt tanulmányozhatják a legnagyobb esinnal és izléssel kiállított tárgyakat, a melyek által mesterségükben való készségük s versenyképességük fokozódik. A kiállításokon constatálható legjobban, hogy mely termelési ág, mely ipari készítmény nincsen — vagy csak gyengén képviselve, mely objektumok felelnek meg legjobban a közönség ízlésének, a melyeknek meghonosítása és fejlesztése állami és társadalmi tevékenység s közrehatás szükséges. A kiállítások eredménye alapján állapíthatjuk csak meg, hogy mily irányban kell a művelés fejlesztésére, a szakoktatás házainak pótlására, újabb ipari eljárások meghonosítására, új segédesszközök és szakismeretek terjesztésére az érdekeltek körökben hatni, s végül minő közgazdasági tevékenység fejtendő ki bizonyos termelési és ipari ágak fejlesztése érdekében.

A világhiállítások megadták az eszmét az országkiállítások előnyeire és célszerűségére, viszont az országos kiállítások ezen eszmét fejlesztve, a vidéki kiállításokra vezettek. Az illető vidék gazdasági életének fellendítésére, a helyi forgalom emelésére ily vicinális kiállítások nagyon alkalmasak. Ennek tulajdoníthatjuk azt, hogy e gyakorlati gazdasági kiállítások, iparos segédek és tanoncok munkájából rendezett szakkiállítások folyvást terjednek és kellő sikerrel végződnek.

A petrozsényi és járási ipartestület rövid pár évi fennállása alatt több ízben adta tanujelét életképességének. Az együvé tartozás az együttműködés az iparososztály erősödését, fejlődését és versenyképességét nagyban elősegítette. A közönség osztatlan rokonszenve kíséri ez újabb és nagyszabású vállalkozásában a

midőn a kedvező alkalmat megragadva szerény keretben bár, de teljes odaadással, ügyszeretettel és ügybuzgalommal igyekszik a hunyadmegyei gazdasági egyesület és iparosztály belevonásával ez év őszén kiállítást megrendezni. Ugyanekkor tartja a bányászati és kohászati egyesület országos congressusát Petrozsényben mely alkalommal az ország minden vidékéről ideérkező congressistáknak a par excellence munkaembereknek be fog mutatni, hogy az emberi szorgalom és munkásság minő kulturát volt képes teremteni, minő gazdasági eredményeket tudott elérni 1—2 évtized alatt. A bányászati és faipar ily rövid idő alatt oly rohamosan fejlődött, hogy nemcsak az országban hanem a külföldön is ismertté sőt versenyképessé vált. E nagy iparágak mellett szerény keretben a kisipar is fokozatosan erősödött, gyarapodott s oly nívaura emelkedett, hogy készítményei kiállják a versenyt országunk fejlettebb ipari gőcpontjain létesített iparkészítményeivel.

Vérmes reményeket nem táplálnak iparosaink a kiállítás felől; új, távoli piacok meghódítására nem törekzenek nagy anyagi előnyöket maguknak nem biztosíthatnak; csupán tanujelét kívánják adni szorgalmuknak munkásságuknak; a vidék lakosságának közérdeklődését akarják csupán felkeltetni, hazafias érzelmükről a közönséget meggyőzödtetni. Ezen helyi kiállításuk által ébresztési és fejlesztési ohajtják közönségünkben a honi ipar iránti érdeklődést, elősegíteni a honi ipar pártolását, a mely sajnos még mindig inkább hangzatos frázisokkal mint tettekkel documentáltatik a nagyközönség által. Csak mindkét részről való igyekezet vezethet a kellő sikerhez. A termelőnek, az iparosnak szorgalomra, erős szívós munkálkodásra; a fogyasztónak a hazai ipar méltányos bírálatára, a honi gyártmányok iránti kíváncsiságra nem feleségülésére, hanem reducálására kell törekednie, a mely megteremti a teljes közlekedést a termelő és fogyasztó közt. Csakis ily formán érhetjük el azt, hogy az évszázados mulasztásokat évtizedek alatt helyrehozzuk, csakis ily formán érhetjük el, hogy iparcikkeink a külfölddel minden vonalon és minden tekintetben a versenyt felvehetik.

Váradi Vilmos.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Közyűlés.** Petrozsény képviselőtestülete f. hó 20 án tartotta tavaszi rendes közgyűlését.

1. Az előző közgyűlésekben hozott határozatok mikénti végrehajtását egyhangulag tudomásul vette.

2. Az 1902 évi zárszámadásokra vonatkozólag, magáévá tette a számvizsgáló-bizottság jelentését s azzal kapcsolatosan kívánja a betérjesztést. Ha a nyilvánított ohajtások valamely formában végrehajtani rendeltetnek, a községi költségvetése egy pár ezerkoronával kedvezőbb képet fog mutatni.

3. A községi közmunka váltásdíját ez évre úgy állapították meg, hogy egy igás napszám után hat (6)

utezára, kezemben vitriolos üveggel s öntsem szembe azt a szegény lányt, ki hallgatott ösztöne sugallatára! Nem a férjemen áltam bosszút, hanem azon a szegény lányon, kit az isten szerelemre teremtett. S ez a ti mostani urhatnám, paraszt társadalmatok felment sőt még megtapsol a vitriolért. Én mondom ezt nektek, hogy ez gyalázatosság. Inkább meghalok semhogy azt lássam, hogy a galantéria kivesszét s hogy az asszonyok nem tudnak többé szeretni. Most is mindent tulkomolyan vesztek. Azoknak a figuráknak a bosszúja kik szeretőiket megölik a szájalom könnyeit csalja néhány paraszt szemébe, kik eljöttek, hogy bűnöst lánának. Ennyiből áll egész bölcsességtek. Az asszonyok ráldöznék a férfiakra s még panaszkodnak, hogy az udvariasság kipusztul.

A fiatal lány két meleg keze közé vette nagyanyja redős hideg kezeit s azt mondta neki:

Nagyanyám, kérlek, ne folytasd.

Aztán pedig tredborult, azt kérte istentől, hogy öntsön bele egy, örök szerelmet olyant a minőről a mostani poéták ábrándoznak. A nagyanya pedig homlokán csokolta unokáját, révedező emléke pedig azon a szép korszakon járt, mikor a filozófok is szerelmesek voltak. Majd így szolt unokájához:

Vigyázz magadra, kicsikém, ha te ezekben a haszonlatanságokban hiszel, meglásd, hogy nagyon, de nagyon szerenésélen leszel.

Guy.

korona, egy kézi napszám után 1.60 korona fizetendő; egyúttal a régebbi tartozások szigorú felhajtását rendelte el.

4. Nem lévén ez időszert a községnek első jegyzője kérte az előjáróság, hogy a felszaporodott munka végzésére, a jegyző választásig két díjnak alkalmaztasság a jegyzői fizetés terhére. A közgyűlés ezen indokolással, hogy a községről alkalmazott munkaerő számának megfelelő apparatussal egy időben az egész vármegyét lehetett kormányozni; a díjokok alkalmazását megtagadta.

5. Az eddig oly dícséretesen működött önkéntes tűzoltóegylet beadván a kulesot, a vármegye elrendelte a kötelező tűzoltóság felállítását. A közgyűlés az összeírást — melyszerint minden 20 és 40 év között levő férfi köteles tűzoltói teendőket végezni, tudomásul vette, annak ügyrendi szabályzatát jóváhagyta.

6. Kérte a belépő állomás Szurdukba helyezését s ennek megtörténteig a petrozsényi állatorvosnak Szurdukba rendelését a baromfiaknak heti kétszeri megvizsgálására. Ezeken kívül még több rendbeli határozatot is hozott.

— **Esküvő.** Kurjatkó Rezső m. kir. államvasuti hivatalnok, tartalékos hadnagy pünkösdi harmadnapján d. u. 1/25 órakor esküszik örök hűséget a petrozsényi ev. ref. templomban Fekete Aránakán Fekete József áll. tanító és neje Sándor Berta leányának.

— **Esküvő.** Horváth Vilmos magyar államvasuti mérnök és tartalékos hadnagy f. évi május hó 1-én, pünkösdi második napján vezeti oltár elé a jolsvai róm. kath. templomban Tvrzski Ágoston kedves és szeretetre méltó leányát Miczit.

— **A szilvölgyi első lövész- és sportegylet** Petrozsényben f. hó 21-én megalakult. A gyűlést este 7 órakor a Wagner szállóban Buda Lajos, ennek a nemes és üdvös eszmének megpendítője nyitotta meg. Részletesen leírva az egyesület célját, különösen hangsúlyozta, hogy annak tagjai testet edzeni és szorakozni jönnék össze s így tagja lehet annak felekezeti, nemzetiségi és rangkülömböség nélkül minden jömagaviseletű és tiszteges lakos. Lelkesen megéljenézték. F. hó 25-én este 7 órakor ugyancsak a Wagner szálló nagyertermében tárgyalni fogják alapszabályaikat. A tisztikart a következőleg alakították meg: Elnök: Buda Károly; igazgatók: Kántner János és Buda Lajos; titkár: Varjassy István; jegyző: Fekete József; gazda: Krausz József, Kubata Béla és Fodor István; pénztárnok: Kohn Samu. Választmányi tagok: I. Marek Mór, Joanovits János, Grosz Herman, Nikolajevits Plató, Papp Sándor. II. Váradi Vilmos, Györke Ferenc, Vassi János, Fischer Lipót, Kohn Rezső. Pótagok: Weisz Ignác, Weisz Samu, Roth Frigyes és Jaschek Ferenc. Szemere Miklós országgyűlési képviselőt, ki az egész országban az ilyen sportegyesületeknek lelkes istápolója Fischer Lipót indítványára díszelnökké választották s elnököt megbízták, hogy erről illetőt táviratilag értesítse.

— **Juniális.** Szivesen és érdeklődéssel kísérjük, mint minden közhasznú intézményünk, úgy járásunk iparos ifjúságának is törekvését és tisztességes magatartását. Ez az első multságuk, melyet Joanovics János elnöktele alatt önállóan rendeznek, miért is meghívjuk az szóról-szóra közöljük. A petrozsényi és járási Ipartestület kötelekebe tartozó iparos ifjúság az ipartestület könyvtára javára 1903 évi június hó 1-én d. u. 4 órakor Petrozsényben a Wagner szálloda összes helyiségeiben Confetti csatával és világpostával egybekötött Juniális rendez, melyre t. címet és b. családját tisztelettel meghívja a rendezőség. Belépti-díj: Személyjegy 1.60. Családjegy 3 kor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Kívánatra a meghívó előmutató. A világpostán legtöbb képes lapot nyerő hölgynek a rendezőség díszes emléktárgyat nyújt át. Kedvezőtlen idő esetén a teremben. Rendezőség: Elnök Joanovits János ipartestületi elnök. Krausz József, Jäger Ferenc r. b. pénztárnokok. Balogh Ferenc, Csabi Gábor, Eder Rezső, Györfi Jenő r. b. ellenőrök. Hauser Sándor r. b. jegyző. Kluger Fülöp főrendező. Grosz Gyula táncrendező. Görbe Sándor Matusz István postások. Rendezők: Albin Péter, Barna János, Bukri István, Czabán István, Dán János, Dunai Mihály, Farkas János, Horváth Jenő, Jaschek Ferenc, Kleits Péter, Kohl Rudolf, Lupsa János, Máthé Sándor, Maldaker István, Nagy Ferenc, Nagy József, Ruzs Ferenc, Vas Áron, Vincze József és Zárda Márton.

— **A háztulajdonosok érdekében** adjuk közlé a kiállítás rendezőbizottságának felhívását, hogy mindazon ház vagy lakástulajdonosok, kik a kiállítás tartama alatt illő bér mellett lakást bocsáthatnak rendelkezésre, ezt az ipartestület hivatalos helyiségében minél előbb bejelenteni ne mulasszák el.

— **Kimutatás az 1903. május 22-ig jegyzett gimnasiunai alapítványokról.** Andreics János 1 drb. 250 kor. Henrich Viktor 1 drb. 250 kor., Dr. Schulek Jenő 1 d. 250 kor., Schreiner József 1 drb. 250 kor., Dr. Rosenberg Ignác 1 drb. 250 kor., Marek Mór 1 d. 250 kor., Klein Henrich 1 drb. 250 kor., Kohn Lázár 1 drb. 250 kor., Éder Ottó 1 drb. 250 kor., Erdélyi Mihály 1 drb. 250 kor., Friedmann Bernát 1 drb. 250 kor., Grausam Károly 1 drb. 250 kor., Fitz Mátyás 1 drb. 250 kor., Ridwal Joachim 1 drb. 250 kor., Kohn Samu 1 d. 250 kor., Györke Feri 1 d. 250 kor., Herman Adolf 1 d. 250 kor., Wagner Gyula 1 drb. 250 kor., Weisz Testvérek 1 drb. 250 kor., Herz Arnold 1 drb. 250 kor., Papp Sándor 1 drb. 250 kor., Szűszer Mihály 1 drb. 250 kor., Stern Adolf 1 drb. 250 kor., Piek Samu 1 d. 250 kor., Wagner Ferenc vendéglős 1 d. 250 kor., Junger Samu 1 drb. 250 kor., Braun Albert 1 drb. 250 kor., Schäffer Mihály 1 drb. 250 kor., Várad Vilmos 1 drb. 250 kor., Figuli Antal 1 drb. 250., Janza Vazul 1 drb. 250 kor., Junger Simon 1 d. 250 kor., Gross Herman 1 d. 250 kor., Berger Adolf 1 d. 250 kor., Ullmann Lipót 1 d. 250 kor., Sternberg Bertalan 1 d. 250 kor., Sűszer Bernát 1 drb. 250 kor., Klein Lipót 1 d. 250 kor., Dr. Weisz József 1 d. 250 kor., Weisz Ignác 1 d. 250 kor., Ponory Sándor Budapest 1 drb. 250 kor., Jónap Bertalan Banicza, 1 d. 250 kor., Vassi János Petrilla 2 drb. 500 kor., Berkovics Dávid Petrilla 1 d. 250 kor., Kailing Mihály Petrilla 1 d. 250 kor., Krausz Sándor Vulkán 1 d. 250 Lówy Herman Vulkán 1 d. 250 kor., Salamon Ignác Vulkán 1 d. 250 kor., Salgó-Tarjani Község. R. T. 5 drb. 1250 kor., Bányagazgatási mérnöki kar 1 d. 250 kor., Bányagazgatási altisztikar 1 d. 250 kor., Máv. Tisztikar Petrozsény 1 d. 250 kor., Máv. Altisztikar Petrozsény 123 kor. 40 fillér. Róm. kath. egyházközség Petrozsény 1 d. 250 kor., Ág. evg. egyházközség Petrozsény 1 d. 250 kor., Gör. kath. egyházközség Petrozsény 1 d. 250 kor., Gör. kel. egyházközség Petrozsény 1 d. 250 kor., Izraelita egyházközség Petrozsény 1 d. 250 kor., Helv. hitv. egyházközség Petrozsény 1 d. 250 kor., Petrozsényi és Járasi Ipartestület 1 d. 250 kor., Petrozsényi Casino 2 d. 500 kor., Petrozsényi Takarékpénztár R. T. 1 d. 250 kor., Petrozsény község 10 d. 2500 kor., Petrilla község 5 d. 1250 kor., Banicza község 2 d. 500 kor., Merisor község 2 d. 500 kor., Kri-vadia község 2 d. 500 kor., Vulkán község 2 drb. 500 kor., Lupény község 1 d. 250 kor., Livazény község 2 d. 500 kor., Segelstein Nánán Vulkán 1 d. 250 kor., Salgótarjani Társulása 1 d. 250 kor., Molnár Ottó Csipa 1 d. 250 kor., Bauer J. Csipa 1 d. 250 kor., Pollacek és Scheiber cég 2 d. 500 kor. — Tehát eddig összesen tett: 74 alapító 99 drb. 250 koronás alapítványt 24750 kor. értékben. Ehhez járul a Máv. Altisztikar 123.40 koronás alapítványa (mely valószínűleg szintén ki fog egészített) 123.40 kor. Összesen 24873.40 kor. A gyűjtés azonban még nincs befejezve.

Gymn. bizottság.

— **A kereskedősegédek a vasárnapi munkaszünet** érdekében megkezdett mozgalmukat igyekeznek minél nagyobb arányban kiterjeszteni s minél inkább beigazolni, hogy kérésük indokolt. A társadalomnak különben minden rétege meleg érdeklődéssel kíséri gyűlékezéseiket. A kibocsátott aláírási ívet, melyben arról van szó, hogy a mely üzlet tulajdonos azt névaláírásával ellátja, a fizetési vasárnapokat kivéve, vasárnap déli 12 órakor köteles zární két kereskedőt kivéve mind aláírták. A két kereskedőnek nevét jelenleg azért nem hoztuk nyilvánosságra, mert biztosra vesszük, hogy meggondolják a dolgot s a többség véleményének nem fognak háttal fordítani, hanem méltányolni fogják a minden nap kora reggeltől késő estig talpon álló alkalmazottak szerény kérését.

— **Haláleset.** Megrendítő gyász eset érte Meskó Lukács tekintélyes és köztisztelőben álló kereskedő és birtokost, valamint hozzátartozóit; gyöngéden szerető neje, a család koronája f. hó 19-én szívzélhűdés következtében elhunyt. A bánatos férj és a család tagjai a következő gyászjelentésben adták hírül a felejtethetetlen nő, anya, nagyanya és rokon elvesztését: Alólírott megrendült kebellem, mely fájdalommal tudatják, hogy a hű hitves, gyöngéden szerető édes anya, és napa, szerető testvér, önzetlen rokon Meskó Lukácsné szül.: Szilvássy Róza életének 55-ik évében f. hó 19-én este 1/2 10 órakor, szívzélhűdés folytán jobblát szenderült. Hült tetemei f. hó 21-én d. e. 10 órakor fog-nak Pujról, beszentelés után, Hátszegre szállíttatni s a róm. kath. egyház szertartása szerint, az ottani közös sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő

szt. miseáldozat f. hó 22-én d. e. 10 órakor fog az egek Urának, a hátszegi róm. kath. templomban, bemutatni. Sírj alma legyen csendes, zavartalan! Puj, 1903 május hó 20-án. Meskó Lukács mint bánatos férj, Meskó Antal és neje Máthé Klára. Meskó Emma és férje Kovács Bálint. Meskó Irma mint gyermekek illetve vő és meny. Kovács Irma, Meskó Ibolyka és Meskó Zoltán mint unokák. Özv. Szilvássy Miklósné szül.: Bisztrai Ámália mint mostoha anya. Szilvássy Berta férjezett Itul Istvánné Szilvássy Anna — Özv. Demesisor Péterné Szilvássy Mária: Borza Gáborné mint édes testvérek, illetve sógorok. Szilvássy Niza férj.: Bökös Árpádné Szilvássy József. Szilvássy Miklós mint mostoha testvérek illetve sógor.

— **Adományok népoktatási czelokra.** Hunyadvár-megyé kir. tanfelügyelője vallás és közoktatásügyi miniszteri meghagyás folytán az 1902-03 tanévben a következő egyéneknek és testületeknek nyilvánított közönetet népoktatási czelokra juttatott, külön — külön 200 koronát ki nem tevő adományokért: A mkir. államvasutak fogyasztási szövetkezete Budapesten székelő igazgatóságának 160 kor. adományért. Nagypetény — vidéki hitelszövetkezet 30 kor. — Szászvárosi áll. el. és polg. leányiskola tanítótestülete 175 kor. 79 fillér (mulatság jövedelme). — Menhing Frigyes Brád 120 kor. Muszári bányatársaság igazgatósága Brád 120 kor. értékű ruhanemű. — Állami iskola gondnoksága Zám 44 kor. ugyanaz 9 kor. (Gyűjtés) Spitz József Zám 10 kor. értékű gyümölcs. — Kormos Adolf Zám 20 kor. (mulatság jövedelme) Magyar általános hitelbank. Budapest. 100 kor. — Fegyintézetű cipőgyár Nagyenyed 100 kor. Kokszyár igazgatósága. Lupény 100 kor. — Petrozsény livazény-lupényi helyiérdekű vasut igazgatósága 50 kor. — Andrányi Károly és fia Arad 50 kor. Sommer és Klinger Budapest 50 kor. Holczer Ede. Temesvár 50 kor. — Moskovics F. és társa. Nagyvárad. Czipők 100 kor. értékben. — Muguet Kolos. Lupény 32 kor. — 09 fill. — Polgári olvasókör Petrozsény. 100 kor. (mulatság jövedelme). — Braun Klára és Fekete Aranka Petrozsény. 138 kor. (Gyűjtés). Rosenthal Manó és Spitzer Sándor Petrozsény 39 kor. (Gyűjtés.). Marek Mór Petrozsény 50 kor. — Áll. iskola Gondnoksága Petrozsény 120 kor. — 80 fill. — Gáspár Józsefné Algyogy 30 kor. (mulatság jövedelme). — Áll. iskola Gondnoksága Puj. 55 kor. 40 fill. — (Gyűjtés). Vasgyári társulást. Vajdahunyad 100 kor.

— **Villámcsapás.** Mintha végtétlen napja akart volna lenni oly borzasztó zivatar vonult végig a két Zsily menten f. hó 17-én éjjel. Petrillán Krecsun János házába lecsapott a villám s jóllehet permetezett az eső a melléképületek is leégtek.

— **Egy csavargó garázdálkodása.** Valami Nyag F. nevű csavargó ács munkás, ki megjegyzendő már két hónapja lézeng Petrozsényben munkanélkül és mégis fentartja magát sőt még pálinkára is jut, május hó 22-én többet öntött fel a kellőnél a garatra. Részeg állapotban d. u. 4 órakor bement a Braun-féle kereskedésbe valamit vásárolni, a hol egy védtelen eseléd-leányban felismerve egykori hűtlenné vált kedvesét, rárohant s elkezdte irtalmatlanul kontyolni. Egy kereskedő segéd kimentette ugyan kezei közül a nőt s a dühöngőt kilökte az utcára, de ekkor meg haragja a segéd és a kereskedés ellen fordult; egy felkapott hatalmas követ bezúgta az ablakokat. A rendőrség lefogta. A csavargónak a nagyközség sötét börtönében most csak az fáj, hogy cselekedetével többi társainak is ártott és rémes álmai nem alaptalanok, mert erőyes előjárásunk szigorú ráírat rendelt el; egy pár nap alatt Petrozsényben nem lesz munkanélküli csavargó.

— **Az illatok hatása.** Tudva levő dolog, hogy évszázadokkal ez előtt az illatszereket nem luxus czikk gyanánt használták, hanem bizonyos gyógyhatást tulajdonítottak azoknak. Ennek a teorának most ismét vannak hívei. Plinius 85 gyógy-szert említ, melyeket az illatos rutából készítettek, 41-et mentából, 32-féle balzsamot rózsából, 21-et liliomból és 17-et ibolyából. Egy angol orvos foglalkozik most ismét a dologgal s ajánlja, hogy az illatszerek egészségi állapotunknak megfelelően válasszuk meg. Az illető a különféle illatszereknek a következő hatásokat tulajdonítja: a tiszta ibolya-illat hasznos idegesség ellen. De csak az ibolyából előállított parfüm, nem pedig a vegyi uton készült. A komplikált illatszerek egyáltalában ártalmasak a finom idegzetű egyéneknek. A narancsvirágillat üdítő hatású. A levendula a kifaradt, gyöngé emberekre gyakorol üdítő hatást. A tiszta jászmin illat eloszlatja az álmoságot, míg a rózsza a képzelő tehetségre és munkakedvre hat előnyösen. A pacsuli, moschus, ambrá, vaniglia, és ezek összetételei izgatják az idegeket s kellemes mámort idéznek elő, de utó-hatásukban károsak.

Petrozsény.

*Dunától, Tiszától, Marostól keletre;
Erdély bérceinek, van egy szűk kis völgye,
Hunyadvármegyének, délkeleti részén,
Hol a Zsil folyocska csörgedezik büszkén.*

*Ott, a hol e folyó egyet, kanyarodik,
S irányt változtatva, gyorsan tovább ömlik;
Áll egy bányatelep: Petrozsény a neve!
Sok ezer munkásnak, eltető emléje.*

*Sokan vannak, s mondják, harmincz esztendővel,
Ezelőtt, míg bányász, ide nem ért volt el;
Farkasok és medvék, tanýztak a helyén,
Hol ma palotáid: állanak Petrozsény!*

*Igy a bányász aczél, szorgalmas vaskeze,
És a magyar ipar, fejlődő szelleme;
Bástyáid, ma te is, tanúságot teszel,
Mért küzdött, oly sokat, sok, nagy magyar ember*

*Hát, — ha még megnézzük, hogy kik a lakóid,
Hány-féle nemzetet, ápolnak emléid;
És hogy ez mind testvér, egyenlő és szabad,
És hogy ezeknél ma, csak egy virág fakad:*

*Érted, élni halni és dolgozni házam!
Petrozsény ma gyöngy vagy, történelmünk lapján
Fekete gyémántod: élni fog örökre!
Nagy magyarország még, büszke lesz nevedre.*

Ujváry Imre.

Szabadban.

*Üres, moott, fojtó falak,
Be jó is, hogy elhagytalak.
E zord csendű bércezhajlásban,
Sziv-nyugalom, ujjulás van.
Erdőségek, szabadbércek,
Örök felség, szent természet!
E dús lombú hús sátorban
Járok, mint egy nagy templomban.
Lehajtott bent a gond földig:
Lelkem itt fölemelkedik;
Szívem bármily telt panasszal:
E szép magány fölmagasztal.*

*Kalapomat leemelve,
Ömlik rám az ég kegyelme;
Az ős lég szűz áradatja,
Homlokomat simogatja,
S tűz terhéből bús fejemnek
Dicsugarak fejeleznék.*

*Lábatoknál fenyőszálak,
Gondolatim égre szállnak,
Csodálatos méltóság van
E merengő komor fákban,
Lelkem rajtok föl-főlebb kel,
S összeér a végtelennel.*

*Ős szentegyház, örök oltár!
Voltál s vagy ki megdáltottál.
Térden, sirva hullok arra,
A rejtelmes égi karra,
Ki, ha tép, tör, sujtól, szakgat:
Baldogan be is takargat.*

Kovács.

Felelős szerkesztő: **Nagy Miklós.**
Kiadótulajdonos: **Figuli Antal.**

Mindenemű selyemhímzést ugymint fehér és színes szövetre, valamint bármily más hímzést a legfinomabb kivitelben: monogramokat stb. a legjutányosabb árak és felelősség mellett vállalok el. Lakásom Berger Adolf sörészarnokának épületében.

Tisztelettel:
Schvarcz Mariska.

Both János Petrozsény.

Temetkezési vállalat Petrozsényben.

Midőn nagymérvű anyagi áldozatok árán létesítettem az új temetkezési vállalatot s berendeztem úgy, hogy elvállalhattam és elvállalhatsz ma is temetéseket a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, — czélom az volt, hogy megszüntessem azt a szörnyű drágaságot a melyet éreztettek nem egyszer — felhasználva az ilyen szomorú alkalmat — a gyászoló családokkal.

Isten ovjon mindenkit csapástól, de ha már a kérelmetellen végzet sújtott, miért ne fordulnánk ahhoz a temetkezési vállalathoz a mely a legmagasabb kívánalmaknak is képes megfelelni és mégis a legolcsóbb.

Eppen ezért ujjlag berendeztem üzletemet s állandóan készletben tartok: mindenféle egyszerű és finom ércz- és fakoporsókat, továbbá finom nicklkoporsókat, szemfedeleket, koszorúkat, szallagokat stb. elvállalok mindenféle temetéseket, ravatalokat világítással együtt úgy helyben mint vidéken is és pedig a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig a legjutányosabb árakban. — Gyermekkoporsók 2 koronától feljebb, melyhez fejfakeresztet teljesen ingyen adok, nagynak 1 öl nagyságban 6 koronától feljebb 200 koronáig; egy temetéshez szükséges kellékek, u. m. koporsó, szemfedel párna, lepedő, gyermeknek 6 koronától feljebb, nagynak 12 koronától feljebb. Márványszínű gyermekkoporsók 2 koronától, nagykoporsók 6 koronától feljebb keresztrel vagy fejfával együtt. A gyászeset megtörténte után nyert bármilyen értesítésre — vidékre is — a legrövidebb idő alatt tiszteletemet megteszem, a rendelvényt átveszem és gondoskodom annak gyors és pontos kiviteléről.

Mely tisztelettel maradok:

Both János.

Petrozsény, a kórház mellett.

Sürgőnyczim: Both János Petrozsény.

Verlangen Sie gratis und franco

meinen illustrierten Preiscatalog m. über 500 Ubbildungen vom Uhren, Gold-, Sieber-, u. Musik-waren

HANNES KONRAD
Uhrenfabrik und Exporthaus
BRUX Nr. 331 (Böhmen).

Eladó hintó.

Egy teljesen új s probaképpen is csak háromszor használt elegáns uri hintó négyes fogatra is berendezve eladó.

Hol, megmondja e lap kiadóhivatala.

A kaláni fürdő megnyitása.

A nagy hírnévnek örvendő, kitűnő gyógyhatású kaláni melegvizű kénes gyógyfürdőt bérbe vettem, s berendeztem és rendbe hoztam a legmagasabb és legkényesebb kívánalmaknak megfelelően.

Midőn a nagyérdemű közönségnek becses tudomására juttatni szerencsém van, hogy folyó évi május hó 17-én megnyitottam, egyben jelezni kívánom, hogy a fürdőidény alatt minden időben, a legmértányosabb árak mellett, valamint a legpontosabb kiszolgálattal egészséges, tiszta, jó itallal és kellemes jóízű ételekkel állok rendelkezésre. — A fürdővel szemben minden személyvonat részére rendes megállóhely.

Kiváló tisztelettel:

Kolovrát Ferencz,
fürdő-bérő.

429 szám.

1903 vhtó.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében, ezennel közhírré teszi, hogy a bécsi cs. és kir. belvárosi kir. járásbíróság 1903 729/2 számú végzése következtében Dr. Mars Löewy ügyvéd által képviselt Hirsch Jakob bécsi lakos javára Wagner Gyula petrozsényi lakos ellen 91 K. s jár. erejéig 1903. évi február hó -ikén foganatosított kielégítési végrehajtás útján le foglalt és 634 k.-ra becsült következő ingóságok u. m.: különféle szobabutorok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a puji kir. járásbíróság 1903 évi V. 210/2 számú végzése folytán 91 kor. tőkekövetelés ennek 1902 évi június hó 5 napjától járó 5% kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltó díj és eddig összesen 50 kor. 58 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig végrehajtást szenvedett Wagner Gyula vendéglős lakásán leendő eszközésére 1903 évi május hó 27-ik napjának d. u 4 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsárón alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881 évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Pujon, 1903 évi május hó 4-én.

Br. Bánffy Albert,
kir. bir. végrehajtó.

KÖNYVKÖTESZETEMET

az igényeknek megfelelően akként rendstem be, hogy minden eszen szakmába vágó megbízatást a legpontosabban, legjutányosabban és a legmezzesebb menő kívánalmaknak megfelelően teljesíteni képes vagyok. A legegyszerűbb- és legdiszesebb könyvkötészeti munkákat, szalagfelirat, aranyozásokat s e nemű diszmunkálatokat teljesítem s a n. é. közönség pártolását tisztelettel kérem:

FIGULI ANTAL

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Az első Triesti Cognac párlati intézet (Destillerie.) CAMIS és STOCK BARCOLABAN TRIEST MELLETT ajánlja belföldi

GYÓGY-COGNAC-ját

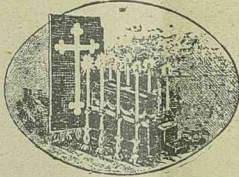
mely francia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógyszerész egyesület kísérleti állomása ellenőrzése alatt áll.

 $\frac{1}{1}$ palack 5 korona $\frac{1}{2}$ palack 2-60.

10 palack megrendelésénél 10% engedmény.

Petrozsényben kapható Klein Mór örököséi fűszerkereskedésében.

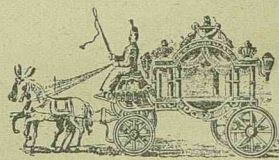
Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni. 17-52

Sárosy József

Első Temetkezési Vállalat.

Petrozsény

elállal mindenféle temetéseket — vidéken is — és pedig a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig

A „TEMETKEZÉSI VÁLLALAT” Petrozsényben raktáron tart dúsz választékban ércz- és fakoporsókat, továbbá finom nicklkoporsókat, sarkoplagot, mindenféle szemfedeleket, ércz-, mü-, és élővirág koszorúkat, szallagokat, viasz- és szurok fáklákat. Fakoporsók 2 kortól kezdve feljebb, érczkoporsókat gyermekeknek 14 koronától feljebb, nagynak 1 öl nagyságban 70 kortól feljebb 400 koronáig. Diszes öntöttvas sirkeresztet, sirkerítéseket ugyszintén márvány sir-emlékeket.

A „TEMETKEZÉSI VÁLLALAT”
Petrozsényben

elvállal kápolnák, termek, szobák bevonását gyászszal, hullák elszállítását és hozatalt, szóval minden a temetéshez szükségeltető kellékekkel.

Sürgőnyczim: Első Temetkezési Vállalat Petrozsény.

A gyászeset megtörténtevel, a hozzátartozók bármilyen módon tett értesítésére — vidékre is — a lehető legrövidebb idő alatt a vállalat megbízottja tisztelettel teendő a rendelmény átvétele végett és gondoskodik annak gyors és pontos kiviteléről.

„TEMETKEZÉSI VÁLLALAT”

Petrozsényben

gyászkelmek és gyászfátyolok nagyraktára.

Gyászruhák hölgyek és urak számára 12 óra alatt elkészíttetnek.

A legesekélyebb rendelménynél is gyors és pontos kiszolgálás biztossíttatik.

Ny. Figuli Antal gyorssajtóján Petrozsény.